Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-09-02

RS 2019-1061

Regionstyrelsen

Inrättande av Trygghetskommission

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Enligt budget 2019 för Region Stockholm ska regionstyrelsen inrätta en trygghetskommission för att möjliggöra ett bredare grepp om trygghetsfrågorna i Region Stockholm.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Inrättande av Trygghetskommissionen och plan för genomförande av kommissionens arbete i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande godkänns.
2. Styrgrupp för Trygghetskommissionen tillsätts enligt bilaga 1.
3. Regiondirektören uppdras att vidta erforderliga åtgärder för genomförandet av uppdraget att inrätta en Trygghetskommission.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande, i övrigt anförs följande:

Människors upplevda otrygghet är en utmaning för flera av Region Stockholms verksamheter och för hela Stockholmsregionen. Otrygga miljöer eller brottsliga gärningar ska inte förekomma, varken i Stockholmsregionen i stort eller i Region Stockholms verksamheter, och begränsa medarbetare, resenärer och patienter. Säkerhet och trygghet är således prioriterade frågor för regionen.

För att motverka otrygghet krävs en kännedom om vad som skapar otrygghet, vilka platser som upplevs som otrygga och när otryggheten är som störst och för vem. Stockholmsregionen kännetecknas av en urban miljö där människor rör sig i många olika kommuner. Det är till exempel vanligt att bo i en kommun, jobba i en annan och ha olika fritidsaktiviteter i en tredje.

Brott och otrygghet har många beröringspunkter men är inte samma sak. Vad som är otryggt är subjektivt. Upplevd otrygghet ser olika ut för olika grupper beroende på bland annat ålder, kön eller boendeplats. Åtgärder för att öka känslan av trygghet är viktigt, liksom att minska faktiska brott.

Länsstyrelsen har ett regeringsuppdrag att stödja den regionala samordningen av det brottsförebyggande arbetet. Det finns dock inget samordnat arbete mot otrygghet i Stockholms län. Därför tar regionen detta initiativ för att samordna arbetet mot otrygghet. Med trygghet avses här reell och upplevd trygghet från hot, våld och kriminalitet.

Som utgångspunkt för arbetet bör kommissionen ta del av öppen och tillgängliga data, rapporter och statistik från Region Stockholms egna verksamheter samt regionala, kommunala, statliga och privata aktörer. Syftet ska vara att göra en samlad lägesbild.

Kommissionen ska presentera en delrapport över otryggheten i Stockholmsregionen och i en slutrapport en kartläggning av de aktiviteter som Region Stockholm och andra offentliga aktörer bedriver inom området, och vilket behov av samordning eller kompletterande åtgärder som eventuellt finns samt hur befintliga aktörer ska jobba vidare inom ramen för sina uppdrag,

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Bilaga 1

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Stefan Schildt

TJÄNSTEUTLÅTANDE RS 2019-1061
2020-08-28

Regionstyrelsen

Inrättande av Trygghetskommission

Ärendebeskrivning
Enligt budget 2019 för Region Stockholm ska regionstyrelsen inrätta en trygghetskommission för att möjliggöra ett bredare grepp om trygghetsfrågorna i Region Stockholm.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Bilaga 1

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Inrättande av Trygghetskommissionen och plan för genomförande av kommissionens arbete i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande godkänns.

2. Styrgrupp för Trygghetskommissionen tillsätts enligt bilaga 1.

3. Regiondirektören uppdras att vidta erforderliga åtgärder för genomförandet av uppdraget att inrätta en Trygghetskommission.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Regionstyrelsen fick i budget 2019 för Region Stockholm, LS 2017-1455, i uppdrag att inrätta en trygghetskommission.

Regionledningskontoret föreslår att arbetet med kommissionen ska drivas som en tidsbegränsad utredning inom regionledningskontoret från och med regionstyrelsens beslut till och med den 31 december 2021. I arbetet ska kunskap, analyser och statistik i regionens förvaltningar och verksamheter

tas tillvara. Kommissionens arbete ska presenteras i två rapporter och vid en avslutande konferens.

Kommissionen ska undersöka och ge förslag på trygghetsskapande åtgärder samt identifiera om det finns vita fläckar inom det trygghetsskapande arbetet i Stockholmsregionen och hur det arbete som redan finns kan utvecklas för att täcka dessa vita fläckar.

Regionstyrelsen föreslås besluta att tillsätta kommissionens styrgrupp enligt bilaga, med en representant per parti i regionfullmäktige. Uppdraget föreslås lösas inom regionstyrelsens befintliga ram, till en kostnad om maximalt 1,5 miljoner kronor per år. Inom Region Stockholm bedrivs redan idag ett trygghetsskapande arbete inom flera förvaltningar, såväl konkreta trygghetsskapande åtgärder samt analyser och dialoger som är relevant för trygghetsfrågorna och trygghetsskapande. Det är viktigt både för effektiv resursanvändning och för resultatets kvalitet att befintlig kompetens och ansvarsförhållanden beaktas och tas tillvara.

Bakgrund
Människors upplevda otrygghet är en utmaning för flera av Region Stockholms verksamheter och för hela Stockholmsregionen. Otrygga miljöer eller brottsliga gärningar ska inte förekomma, varken i Stockholmsregionen i stort eller i Region Stockholms verksamheter, och begränsa medarbetare, resenärer och patienter. Säkerhet och trygghet är således prioriterade frågor för regionen. Ett sammanhållet trygghetsarbete är av yttersta vikt. Därför ska Region Stockholm samla aktörer som tillsammans kan arbeta för en tryggare Stockholmsregion. För det arbetet har Regionfullmäktige i budget 2019 för Region Stockholm, LS 2017-1455, uppdragit åt regionstyrelsen att tillskapa en trygghetskommission.

Överväganden
Enligt Brottsförebyggande rådets (BRÅ) mätningar har invånarnas oro över att drabbas av brott i Stockholmsregionen legat relativt konstant på ungefär 18 procent under tidsperioden 2011–2015. BRÅ:s mätningar från 2018 visar att andelen av befolkningen som känner oro för att drabbas för brott i Stockholmsregionen ökat med 50 procent, från 18 till 27 procentenheter.

I ”RUFS 2050” finns ett mål för ”En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region”. Den senaste utvärderingen av RUFS, ”Läget i Stockholmsregionen 2019” pekar på att tre av fyra indikatorer som mäter

målet visar en positiv utveckling. Indikatorn för upplevd trygghet och tillit samt utsatthet för brott visar däremot en negativ utveckling. Detta kan i sig äventyra en social hållbar utveckling på längre sikt. När den upplevda otryggheten ökar utan att anmälda brotten ökar i motsvarande grad betyder det att någon annan faktor än rent brottsförebyggande åtgärder skulle kunna ha betydelse. Goda exempel från kommuner i Stockholmsregionen och på annat håll bör identifieras och lyftas fram. Kommissionen bör också identifiera enkla åtgärder som tillsammans med andra aktörer bidrar till ökad upplevd trygghet, såsom upplysta parker, ett befolkat stadsrum eller liknande åtgärder, och konkret ökad säkerhet i regionens verksamheter eller i anslutning till dessa.

Regionledningskontoret konstaterar att det krävs kännedom om vad som skapar otrygghet, vilka fenomen som påverkar känslan av trygghet, hur olika grupper i samhället upplever otrygghet och vilka platser eller områden som upplevs som otrygga för att Region Stockholm ska kunna bidra till ökad trygghet i Stockholmsregionen. Det behöver också tydliggöras vilka aktörer som kan bidra till att samhällets resurser mobiliseras för att motverka otrygghet på ett strukturerat sätt.

Trygghetskommissionens uppdrag föreslås vara att belysa på vilka sätt Region Stockholm kan ta initiativ som ökar den upplevda tryggheten i Stockholmsregionen, både kortsiktigt och långsiktigt. Arbetet utförs tillsammans med berörda aktörer i Sverige, såväl kommunala, regionala, statliga, privata och civila på området. Kommissionen ska följa och ta del av regionala analyser och nationell och internationell forskning för att föreslå konkreta åtgärder som kan genomföras av Region Stockholm tillsammans med andra aktörer för att påverka den upplevda otryggheten i Stockholmsregionen.

Uppdraget omfattar också att genomföra en kartläggning av de aktiviteter som Region Stockholms nämnder och verksamheter och andra offentliga aktörer bedriver inom området, och hur nämnders och verksamheters arbete kan stärkas samt vilket behov av samordning eller kompletterande åtgärder som eventuellt finns. Med trygghet avses reell och upplevd trygghet från hot, våld och kriminalitet.

Regionledningskontoret föreslår att kommissionen ska drivas som ett tidsbegränsat utredningsuppdrag inom regionledningskontoret från det att regionstyrelsen godkänner genomförandeplanen till och med den 31 december 2021. Medarbetare som deltar i arbetet anställs eller hyrs in i enligt med gällande upphandlingslagstiftning.

Kommissionen ska leverera två delrapporter:

- Senast den 31 maj 2021 ska kommissionen presentera sin första delrapport.
- Senast den 30 november 2021 ska kommissionen presentera sin slutrapport.

I anslutning till att kommissionens arbete avslutas och att huvudrapporten presenteras ska kommissionen också arrangera offentliga seminarier som ger olika aktörer möjlighet att ta del av och lära av kommissionens arbete.

Regionledningskontorets projektledare ska ha regelbunden återrapportering och dialog med en politisk styrgrupp. Regionstyrelsen utser styrgruppen. Förslag till styrgrupp framgår av bilaga. I styrgruppen ingår en representant från vart och ett av partierna i regionfullmäktige. Om medlemmar i styrgruppen avslutar sitt uppdrag innan kommissionens arbete är slutfört delegeras åt regiondirektören att besluta om ersättare i samråd med det parti vars ledamot ska ersättas. Samtliga ledamöter föreslås vara icke-arvoderade.

Kommissionens slutrapport ska anmälas till regionstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för trygghetskommissionens arbete får samlat uppgå till maximalt en och en halv miljon kronor per år för åren 2020-2021. Budgeten ska täcka de extra personalkostnader som uppstår till följd av kommissionens arbete. Resor ska följa ordinarie reglemente och godkännas enligt regionstyrelsens delegationsordning och regionledningskontorets beslutsordning.

Den föreslagna budgeten finansieras inom regionledningskontorets ram. Samtliga aktiviteter ska ske i enlighet med tillämpliga lagar, regler samt styrdokument gällande för regionledningskontoret och Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Stefan Schildt
Tf stabschef

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontorets säkerhets- och beredskapsavdelning

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-08-28